

АКЦИОНИ ПЛАН ЗАПОШЉАВАЊА ОПШТИНЕ ДОЉЕВАЦ ЗА 2015. ГОДИНУ

УВОД

Акционим планом запошљавања општине Дољевац за 2015. годину (у даљем тексту: Акциони план) дефинишу се циљеви и приоритети политике запошљавања у 2015. години и утврђују програми и мере које ће се реализовати, како би се достигли постављени циљеви и омогућило повећање запослености на територији општине Дољевац (у даљем тексту: Општина).

Правни основ за доношење Акционог плана је одредба 41. став 1. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености (Службени гласник Републике Србије⁴, број: 36/2009 и 88/2010) којом је утврђено да надлежни орган локалне самоуправе може по прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање усвојити локални акциони план запошљавања.

У складу са одредбом 41. став 3. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености Акциони план је у сагласности са Националним акционим планом запошљавања, за 2015. годину.

Акциони план садржи све елементе предвиђене чланом 39. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености:

- макроекономски оквир за стварање и примену политике запошљавања, стање и токове на тржишту рада за наредну годину,
- циљеве и приоритете политике запошљавања,
- програме и мере активне политике запошљавања за наредну годину са одговорностима за њихово спровођење и потребним средствима,
- финансијски оквир за политику запошљавања и изворе финансирања,
- носиоце послова реализације Акционог плана,
- категорије теже запошљивих лица који имају приоритет у укључивању у мере активне политике запошљавања,
- индикаторе успешности реализације програма и мера и друге елементе.

Циљеви активне политике запошљавања у 2015. години, усмерени су на:

1. повећање запослености,
2. улагање у људски капитал,
3. социјалну инклузију.

Акционим планом се утврђују приоритети активне политике запошљавања за 2015. годину и то су:

1. отварање нових радних места
2. спровођење стручног усавршавања и стицања додатних знања и вештина у циљу добијања квалификоване радне снаге,
3. реализовање програма стручног оспособљавања младих који први пут заснивају радни однос,
4. подстицање запошљавања теже запошљивих група незапослених лица и рањивих категорија,
5. унапређење социјалног дијалога на територији општине.

Успешно остваривање Акционог плана и предвиђених приоритета и мера подразумева активно учешће и сарадњу свих институција и социјалних партнера. Из тог разлога поред Општинске управе општине Дољевац и Локалног савета за запошљавање, у припреми и

изради Акционог плана учествовали су Национална служба за запошљавање – Испостава Дољевац (у даљем тексту: Национална служба за запошљавање).

На акциони план претходно мишљење дао је Локални савет за запошљавање општине Дољевац (у даљем тексту: Савет за запошљавање), који је основан 2010. године.

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ДОЉЕВЦУ И КРАТАК ОПИС ЛОКАЛНЕ ЕКОНОМСКЕ СИТУАЦИЈЕ

Локалну економску ситуацију описаћемо кроз анализу кључних области привредног развоја Општине, а које су образложене у предлогу Стратегије одрживог развоја општине Дољевац од 2014. до 2023. године.

Општина Дољевац, је општина Нишавског округа у централној Србији. Општина Дољевац, заузима површину од 121 км², на којој према попису из 2011. године, у 16 насеља са 5363 домаћинстава, живи 19 158 становника.

По површини долази у ред најмањих општина у Србији, што са бројем становника и густином насељености није случај. Са просечном густином од 169 становника/ км², сврстава се у ред густо насељених подручја и општина.

Општина Дољевац се граничи са територијом Града Ниша и општинама Гацин Хан, Лесковац, Житорађа и Меровина. Центар општине је насеље Дољевац. Поред насеља Дољевац у општини постоји 15 насељених места и то: Белотинац, Малошиште, Пуковац, Клисуре, Кнежица, Кочане, Мекиш, Орљане, Перутина, Русна, Ћурлина, Чапљинац, Чечина, Шаиновац и Шарлинац.

Географски територија општине Дољевац, обухвата део плодне јужноморавске долине између градова Ниша и Лесковца, односно јужни део Нишке и северни део Лесковачке котлине, које су у њеном средишњем делу повезане познатим Корвинградским теснацем.

На западу је Дољевачко подручје широко отворено према Топлици и Добричу, захватајући југоисточне плодне таласасте делове овог познатог поља, док на истоку просторни мањи део општинског атара чине питоме падине и планински делови Селичевике.

Дољевац са околином има веома повољан саобраћајно – географски положај. Централним делом општине од севера према југу пролазе главна железничка и друмска магистрала Београд – Ниш – Солун – Атина, а преко њих је директно укључена у мрежу међународног саобраћаја.

У Дољевцу се од главне железничке пруге одваја пруга која долином Топлице води према Косову и Метохији, а ту се од главне друмске магистрале, такође одваја пут у истом правцу, а даље према Црној Гори и Јадранском мору.

Кроз насеља општине од Ниша, према Лесковцу, пролазе још два, за локални и међуградски саобраћај врло важна пута. Један пут део је некада главне друмске саобраћајнице Београд – Ниш – Скопље, а други је део траке старог ауто пута од Дољевца, до Ниша. Од ових путева гранају се асфалтни путеви до свих насељених места општине и шире околине, тако да су сва насеља саобраћајно добро повезана са седиштем општине, околним градовима и суседним општинама.

Општина Дољевац, спада у ред недовољно развијених општина у Србији. Због повољних природних услова, најважнија привредна грана у структури Дољевачке привреде је пољопривреда са 1730 регистрованих газдинстава на целој територији. Од 12126 хектара, укупне површине, под пољопривредном површином се налази близу 9300 хектара, или 76,69 %. Њихову структуру чине оранице и баште са око 7700 хектара, воћњаци са близу 300 хектара, виногради са око 500 хектара, ливаде са 200 хектара, што значи да на обрадиве површине отпада око 8700 хектара, док је остатак од око 570 хектара, под пашњацима. Обрадиве површине су са око 98 % у приватном власништву. Последњих година приличан број произвођача се опредељује за производњу поврћа (у пластеницима), за тржиште, а традиционално је један број села са овог подручја надалеко познат по производњи раних

папричица, лубеница и још неких повртарских производа. У воћарској производњи у општини Дољевац, се постижу приноси бољи него што су просечни приноси у Нишавском округу, чак су у производњи шљива изнад републичког просека.

Индустрија на територији општине Дољевац, у сенци је пољопривреде. Три најдоминантније индустријске гране су грађевинска, прехранбена и трговинска.

Са друштвено економским променама насталим последњих година, настају значајније промене у привредним кретањима на овом подручју који се манифестују у појави и развоју приватног предузетништва и мале привреде.

Укупан број предузетничких радњи и број упослених лица у овим радњама на територији општине Дољевац је 715. Највеће интересовање у овој области у протеклом периоду испољено је за трговинску делатност али и за производно занатство и услужне делатности.

Од предузећа треба истаћи следећа: "Водоградња", "Forest Enterprises", "Мак internacional", "Aleks internacional", "Црнци", "Шило пром", "Југотекс", "ПП Дака", "ПП Млин Стевановић", "Дадап" Д.О.О. Ниш, "Green Garden" Д.О.О. Орљане, као и Компанија "LEONI Wiring Systems Southeast" доо Прокупље.

На основу напред изнетог може се закључити да су мала и средња предузећа носиоци привредног развоја општине Дољевац и да се у будућности очекују још повољнији резултати, боље пословање и упошљавање већег броја радника у овом сектору.

С обзиром да је општина Дољевац, донела Просторни план општине, дефинисала индустријску зону створила је све предуслове за бржи развој привреде, за привлачење страног капитала и отварање нових предузећа.

Општина Дољевац, ће усмерити стратегију развоја малих и средњих предузећа и предузетника у два основна правца:

- стварање услова за бржи развој регистрованих привредних субјеката и предузетника;
- стварање повољног пословног амбијента за отварање нових малих и средњих предузећа и предузетника и индустријских погона у индустријској зони.

На општинском нивоу постоји позитиван тренд броја новооснованих предузетничких радњи. Тренду броја новооснованих привредних субјеката доприноси и политика Националне службе за запошљавање, која својим програмима доприноси стварању услова и даје подстицај новим предузетницима, како у погледу едукације тако и давањем подстицајних новчаних средстава. Све је већи приступ државним инвестиционим фондовима и коришћењу њихових кредитних линија.

2. СТАЊЕ И ТОКОВИ НА ТРЖИШТУ РАДА

2.1. СТАЊЕ НА ТРЖИШТУ РАДА

Четврти квартал 2008. године, читаву 2009. 2010. 2011. 2012. 2013 и 2014 годину, је обележила економска криза, а као последица тога је погоршање показатеља на тржишту. Опште карактеристике тржишта рада до 2014. године, остају непромењене у односу на претходни период: неусаглашеност понуде и потражње радне снаге, висока стопа незапослености, велико учешће дугорочно незапослених лица, неповољна старосна структура и квалификациона структура незапослених, висока стопа незапослености младих, ниска мобилност радне снаге, велики број незапослених који припадају теже запошљивим категоријама, као и велики број ангажованих лица у сивој економији.

2.2. ЗАПОСЛЕНОСТ

Према званичним статистичким подацима из 2011. године, општина Дољевац, има

1. 1404 укупно запослених лица од чега је :
851 запослених радника (у предузећима, установама и организацијама);
553 запослена радника у предузетничким радњама;
2. 1730 регистрована пољопривредна газдинства и три предузећа

2.3. НЕЗАПОСЛЕНОСТ

Укупан број незапослених лица на територији општине Дољевац, са 30.09. 2014. године, је 2890 лица, а од тог броја је 1219 жена.

Незапослених према степену образовања на дан 30.09.2014. године, било је 837 (409 жена), лица са првим степеном стручне спреме, са другим и трећим степеном стручне спреме, 1158 (367 жена), са четвртим степеном стручне спреме, 715 (344 жена), са петим степеном стручне спреме, 32 (7 жена), са шестим степеном стручне спреме 87 (52 жена) са седмим степеном стручне спреме 61 (40 жена).

Преглед незапослених лица по старосној структури изгледа овако:

140 незапослена лица, имају од 15 - 19 година, 426 лица, имају од 20 – 24 године, 372 лица, имају од 25 – 29 година, 321 лице имају од 30 – 34 година, 389 лица, имају од 35 – 39 година, 358 лица, имају од 40 – 44 година, 284 лица, имају од 45 – 49 година, 258 лица, имају од 50 – 54 година, 246 лица, имају од 55 – 59 година, 96 лица имају од 60 – 64 година.

Структура активних незапослених лица у 2014. години, има следеће карактеристике:

- веће учешће неквалификованих лица у укупној незапослености;
- веће учешће лица која су била у радном односу;
- највеће учешће лица која чекају запослење до једне године;
- веће учешће мушкараца у укупној незапослености;
- половина незапослених је старости од 35 – 55 година;
- најугроженије групе незапослених лица и рањиве категорије су лица старија од 50 година, дугорочно незапослена лица, незапослени без квалификација и нискоквалификовани, вишкови запослених, повратници по споразуму о реадмисији.

Из структуре незапослених лица у 2014. години, се јасно види да је и даље израженија незапосленост мушкараца од незапослености жена у општини.

2.4. ПОЛОЖАЈ РОМА НА ТРЖИШТУ РАДА

На евиденцији незапослених у општини Дољевац, на дан 30.09.2014. године, има укупно 138 лица, Ромске популације, од тога 48 жена.

Они представљају посебно осетљиву групу на тржишту рада.

Највећем броју радно способних рома недостаје адекватно образовање како би успешно учествовали на тржишту рада. Општина и Национална служба за запошљавање посебну пажњу посвећују друштвеној инклузији ове групе.

2.5. СЛОБОДНА РАДНА МЕСТА И ЗАПОШЉАВАЊЕ

Послодавци на територији општине су исказали потребу за радницима који поседују потребне додатне вештине за :

- практична знања у производним занимањима што указује на недостатак практичних знања која се стичу у средњем образовању;
- основни ниво познавања рачунара и познавање разних програмских језика;

- виши ниво знања страних језика;
- обука за геронто-неговатељице;
- поседовање сертификата за одређене делатности, стручни испит за противпожарну заштиту, и испит из безбедности и заштите на раду.

Светска економска криза је утицала на све сегменте живота и привредног развоја и преовладало је мишљење код послодавца о могућем смањењу броја радника у 2011. 2012. 2013. и 2014. години.

2.6. ПРЕСТАНАК РАДНОГ ОДНОСА

У општини Дољевац и суседним општинама где су запошљени радници са нашег подручја у 2014. години, је остало без посла укупно 614 лица.

Од тог броја највише је истека рада на одређено време, јер послодавци и даље имају праксу да лица примају на одређено време од три месеца, а онда им у току године, више пута продужавају радни однос.

2.7. КОРИСНИЦИ НОВЧАНЕ НАКНАДЕ НА ОСНОВУ НЕЗАПОСЛЕНОСТИ

Велики број престанка радног односа у 2009, 2010, 2011, 2012, 2013 и 2014. години, условио је и велики број корисника новчане накнаде. У току 2014. године 211 лица, су били корисници новчане накнаде.

2.8. СИВА ЕКОНОМИЈА

Рад у сивој економији карактеришу ниске зараде и ниска продуктивност, низак ниво заштите на раду, лоши услови рада, неплаћање основног здравственог и социјалног осигурања.

2.9. МЕРЕ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА

Према подацима из септембра 2014. године, у оквиру активних мера у циљу запошљавања, у 2014. години, запошљено је укупно 529 лица, на основу евиденције Националне службе за запошљавање. Од укупног броја запослених, већи део је запослен у Нишу и то пре свега на одређено радно време.

Током 2014 године, Национална служба за запошљавање је остварила 50 непосредних контакта са послодавцима.

Непосредни контакти су остварени путем обиласка послодаваца, организовања тематских састанака са послодавцима, и групних разговора између послодаваца и незапослених лица, као и појединачним доласком послодавца у испоставу Националне службе за запошљавање Дољевац.

Обуку за активно тражење посла је завршило 107 лица, у 2014. години. Ова обука успешно помаже лицима у тражењу посла и писменом обраћању послодавцима.

3. ПОЛИТИКА ЗАПОШЉАВАЊА У ОПШТИНИ ДОЉЕВАЦ У 2015. ГОДИНИ

Кључни елементи политике запошљавања у 2015. години, усмерене су ка повећању запослености и то: подршка страним директним инвестицијама и подршка приватном предузетништву. Таква политика треба да доведе до стабилног раста запослености, повећања продуктивности, спречавања искључености са тржишта рада, отварање нових радних места, веће улагање у људски капитал и подстицање социјалне инклузије на тржишту рада.

Мере активне политике запошљавања у 2015. години, као приоритетне категорије сагледаваће теже запошљива лица и рањиве категорије као што су особе са инвалидитетом,

самохране родитељи, Роми, избегла и расељена лица, лица млађа од 30 година и старија од 50 година, дугорочно незапослена лица, незапослени без квалификација и нискоквалификовани, и вишкови запослених, повратници по споразуму о реадмисији.

Политика запошљавања у Општини утицаће на раст запошљавања и одрживо повећање запослености првенствено у приватном сектору, на очување радних места, и улагања у људски капитал путем додатних обука и образовања.

Поред Националне службе за запошљавање - испоставе Дољевац, која је носилац политике запошљавања на територији општине Дољевац, 2010. године формиран је Локални савет за запошљавање општине Дољевац, као саветодавно тело које даје мишљења и препоруке у вези питања од интереса за унапређење запошљавања и то: плановима запошљавања, програмима и мерама активне политике запошљавања и другим питањима у области запошљавања.

У складу са Законима на предлог Локалног савета за запошљавање, у буџету општине Дољевац за 2015. годину су планирана средства у износу од 2.700.000,00 динара за суфинансирање и реализацију политике запошљавања. Формирањем Локалног савета за запошљавање и доношењем програма активне политике запошљавања, Општина је препознала могућност да утиче на политику запошљавања на својој територији и да планира и утврди мере за смањење незапослености и повећање запослености. За спровођење мера из програма, буџетом за 2015. годину опредељено је 2.700.000,00 (словима: два милиона осамстотина хиљада) динара средстава из буџета Општине, а реализоваће се следеће мере активне политике запошљавања:

1. Стручна пракса, 1.200.000,00 динара
2. Обука радника за познатог послодавца 1.500.000,00 динара

Редни број	Мере активне политике запошљавања	Предвиђена средства (у динарима) буџет општине Дољевац	Предвиђена средства (у динарима) буџет РС	Број запослених лица
1.	Стручна пракса	1.200.000,00	2.500.000,00	10
2.	Обука радника за познатог послодавца	1.500.000,00	1.200.000,00	50
	Укупно средства и обухват лица у 2015. години	2.700.000,00	3.700.000,00	60

4. ЦИЉЕВИ И ПРИОРИТЕТИ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА У 2015. ГОДИНИ

На основу стратешког опредељења и дефинисаних приоритета политике запошљавања у 2015. години, утврђени су следећи циљеви и приоритети политике запошљавања на територији Општине за 2015. годину:

- смањење ефеката економске кризе на постојећа радна места,
- успостављање стабилног и одрживог тренда раста запослености,
- подршка помоћи незапосленим лицима у активном тражењу посла и каријерно вођење и саветовање на бази индивидуалних планова запошљавања,
- укључивање незапослених лица у програме додатног образовања и обуке,
- подстицање запошљавања младих,
- подршка смањењу неформалног рада,

- подстицаји послодавцима да запошљавају незапослена лица,
- унапређење система образовања, обука и усклађивање са потребама тржишта рада,
- унапређење социјалног дијалога и јачање улоге социјалних партнера,
- подршка равноправности полова у погледу запошљавања и зарада,
- подстицање запошљавања теже запошљивих лица и рањивих категорија,
- борба против дискриминације посебно рањивих категорија приликом запошљавања,
- отварање нових радних места и подстицање предузетништва и samozapošljavanja,
- активан приступ општине у области запошљавања,
- спровођење мера из Акционог плана и јачање улоге Савета за запошљавање,
- проширивање сарадње са Националном службом за запошљавање и осталим локалним саветима за запошљавање у Србији,
- учествовање на обукама намењеним члановима локалних савета за запошљавање,
- успостављање комуникације са Сектором за запошљавање у надлежном Министарству.

5. МЕРЕ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА ОПШТИНЕ ДОЉЕВАЦ У 2015. ГОДИНИ

Утврђени приоритети, циљеви и задаци постижу се спровођењем мера активне политике запошљавања.

Мере активне политике запошљавања у складу са Законом спроводи надлежно Министарство, НСЗ, реализују органи општине, Локални савет за запошљавање општине Доњевац и остале установе из области запошљавања.

Мере активне политике запошљавања општине Доњевац за 2015. годину, су:

1. Стручна пракса
2. Обука радника за познатог послодавца на новоотвореним радним местима

Обука радника за познатог послодавца на новоотвореним радним местима

У току 2015. године, планирана је обука око 50 радника за пријем за новоотворена радна места у Компанији "LEONI Wiring Systems Southeast" доо Прокупље, Пане Ђукића бр. 1, чији се почетак рада планира у првој половини 2015. године. До краја 2015. године, ово предузеће треба да упосли око 1000 радника, што ће у многоме смањити проценат незапослености на подручју општине Доњевац.

6. ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА И ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

За реализацију мера активне политике запошљавања из Акционог плана средства су планирана Одлуком о буџету општине Доњевац за 2015. годину у укупном износу од 2.700.000,00 динара.

Општина Доњевац ће до 31. јануара 2015. године, преко надлежне филијале НСЗ, поднети захтев Министарству рада запошљавања и социјалне политике за учешће у финансирању мера активне политике запошљавања.

Преглед распореда средстава за реализацију мера активне политике запошљавања и спровођења акционог плана запошљавања општине Доњевац за 2015. годину:

Редни број	Мера активне политике запошљавања	Предвиђена средства (у динарима) буџет општине Дољевац	Предвиђена средства (у динарима) буџет РС	Број запослених лица
1.	Стручна пракса	1.200.000,00	2.500.000,00	10
2.	Обука радника за познатог послодавца	1.500.000,00	1.200.000,00	50
	Укупно средства и обухват лица у 2015. годину	2.700.000,00	3.700.000,00	60

Преглед квалификационе структуре радника по степену стручне спреме планираних Акционим планом запошљавања општине Дољевац за 2015. годину.

Ред. број	Мере активне политике запошљавања	НКВ, КВ	III степен	IV степен	V степен	VI степен	VII степен
1.	Стручна пракса	-	-	-	-	2	8
2.	Обука радника за познатог послодавца	50	-	-	-	-	-
	Укупан број Планираних радника	50	-	-	-	2	8

7. НОСИОЦИ ПОСЛОВА РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКЦИОНОГ ПЛАНА

Мере активне политике запошљавања предвиђене у Акционом плану запошљавања, реализоваће општина Дољевац, у сарадњи са Националном службом за запошљавање и осталим институцијама, из области запошљавања, као и социјалним партнерима.